

Hoofdstuk 7 Zuren

1. a. $\text{pH} < 7$ (kan negatief zijn $\rightarrow$ max org -1,5)

b. $\text{pH} > 7$ (kan hoger zijn dan 14)

c. $\text{pH} = 7 \rightarrow$ praktisch: $\text{pH} \approx 7$

2 a. verdunnen $\rightarrow$ minder zuur $\rightarrow$ hogere pH. (tot max. $\text{pH} = 7$)

b. " " $\rightarrow$ " basisch $\rightarrow$ lagere pH (" min $\text{pH} = 7$)

LET OP: niet "wordt zuurder"

c. $\text{pH} = 7$

3. 1. proeven

2. indicator $\rightarrow$ via kleurverandering

3. pH-meter $\rightarrow$ meest nauwkeurig

lakmoes: Rood Zuur
Blaauw Basisch
 $\rightarrow$ universeel } kleurenschaal
indicator

4. a. een stof die door kleurverandering aangeeft of een opl. zuur of basisch is.

b.

	pH = 3	pH = 6	pH = 9
meth. or.	rood	or. geel	or. geel
meth. rood	rood	geel	geel
fenolrood	geel	geel	rood

5 BTB : geel $\rightarrow$ pH $<$ 6,0   5,0 $<$ pH $<$ 6,0
Congo : or. rood $\rightarrow$ pH $>$ 5,0

6. a. onnauwkeurig $\rightarrow$ alleen zuur of basisch

b. zie tekst

c. een stof kleur is afhankelijk van pH-waarde

7 a $\text{pH} > 6,8$
 $\text{pH} < 8,0$

b. $\text{pH} > 6,8$

c. $\text{pH} > 2,8$ en $\text{pH} < 8,0$

(klad: in water $\text{H}^+ + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_3\text{O}^+$)

8. Zure oplossing : geleiden stroom $\rightarrow$ ionen aanwezig (+ en -)
bij elektrolyse ontstaat $\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow$ H^+
zure smaak
 $\text{pH} < 7$
indicatoren veranderen van kleur } = proton.
door H^+

9. a. H^+

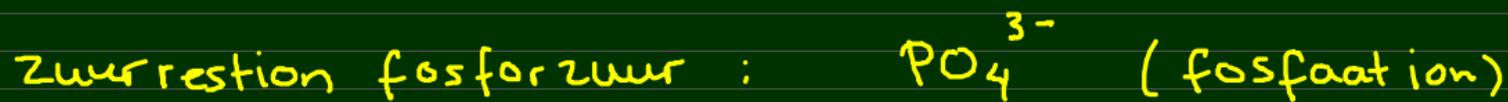
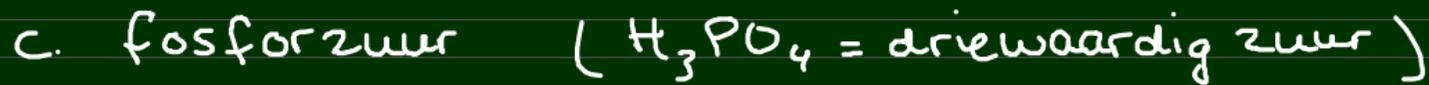
b. zuur in water $\rightarrow$ er ontstaat H^+

c.

↳ niet stabiel

66B.

12. Ionisatievergelijkingen.

na de pijl:
zoutzuur

verdund salpeterzuur

(verdund azijnzuur)

opg 15 + 16 In een verdunde opl. van een zuur* komen alleen ionen voor.

16 a. zoutzuur

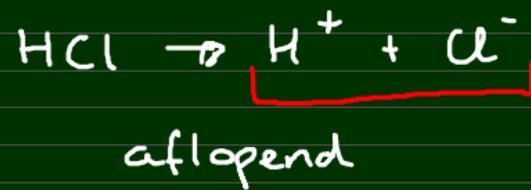
c. waterstofchloride (gas)

b. zuiver / vloeibaar
salpeterzuur

d. verdund zwavelzuur /
een opl van zwavelzuur.

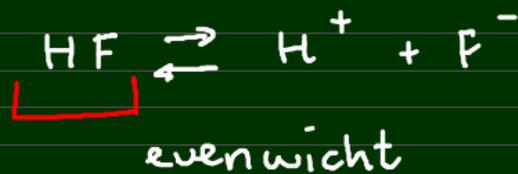
Sterke zuren
100% omgezet in ionen

1^e zeven in tabel 4g

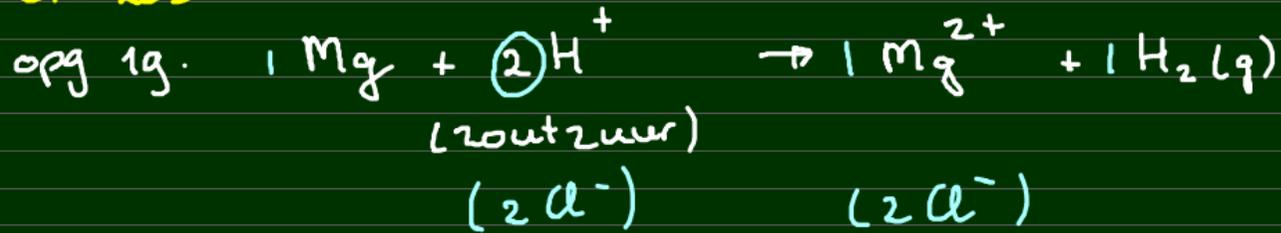
Zwakke zuren
<< 100% omgezet in ionen.

rest in tabel 4g.

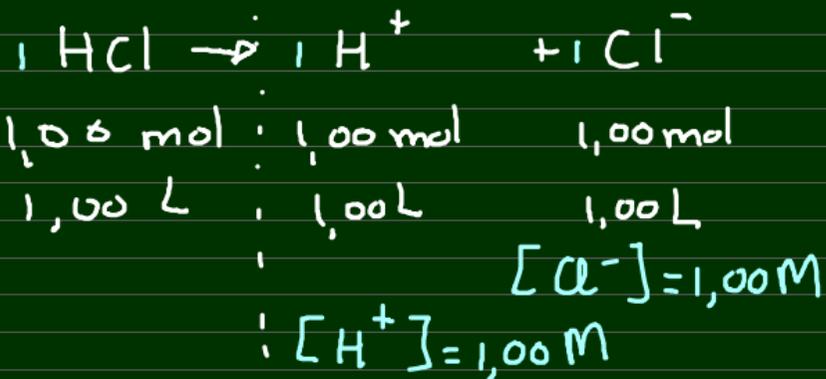
opl. van HF: HF(aq) en niet H⁺ + F⁻

blz 203

400 mg 10,0 mL
1,0 M ("molair")
↓

mol per liter = molariteit / concentratie

extra 1

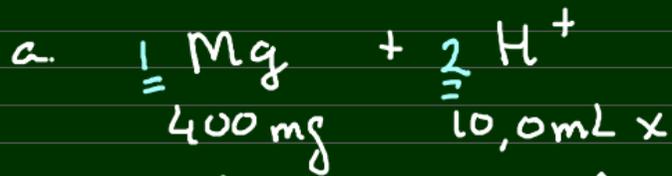
Waarom is zoutzuur als H⁺ genoteerd en niet als HCl?

HCl is een sterk zuur (tab 49) dus volledig, gesplitst in ionen.

extra 2

Is dit een zuurbasereactie?

Nee, er wordt geen H⁺ gebonden door een base

volume x concentratie = (m) mol

$\downarrow \div 24,31 \quad 1,00 \text{ M}$
 $\downarrow (\text{tabgg}) \quad \downarrow$
 $16,5 \text{ mmol} \quad 10,0 \text{ mmol}$
 overmaat

$\text{L} \times \frac{\text{mol}}{\text{L}} = \text{mol}$
 $\text{mL} \times \frac{\text{mmol}}{\text{mL}} = \text{mmol}$

$5 \text{ mmol} : 10,0 \text{ mmol}$
 $1 : 2$

b. $5,00 \cdot 10^{-3} \text{ mol H}_2 = 5,00 \text{ mmol H}_2$ want H^+ ; $\text{H}_2 = 2:1$ in rugl.

c. $\downarrow \times 2,016$ $\downarrow \times 2,016$
 $0,0101 \text{ g H}_2$ $10,1 \text{ mg H}_2$

coëfficiënten

$82,7 \text{ g H}_2 \mid 82,7 \text{ mg}_3 \mid 82,7 \text{ mg}_3$
 $1,00 \text{ m} \mid 1,00 \text{ dm} \mid 1000 \text{ cm}$

$82,7 \text{ mg} \mid 10,1 \text{ mg}$
 $1000 \text{ cm}^3 \mid 22 \text{ cm}^3$

22. Aantal mol stof per liter.

↳ oplossing

↳ gasmengsel

23. a. A. blijft gelijk

B. groter

C. kleiner

b. A gehalveerd (maar ook volume)

B. zelfde (in kleiner volume)

C. zelfde (in groter volume)

25. mol per liter / mol/L / mol L⁻¹ of L ⇒ dm³
a. mol/dm³ / mol dm⁻³

molair

M 0,3 M = 0,3 'molair' = 0,3 mol L⁻¹

26. 1. goed

2. fout er is

geen KCl meer,
maar K⁺ en Cl⁻

b. [deeltje dat daadwerkelijk aanwezig is]

[ion] en [moleculaire stof] ⇒ goed

3. goed

→ bij zuren: [H⁺] ⇒ hieruit volgt de pH (57.4)

$[H^+]$ levert de pH volgens: $pH = -\log [H^+]$

v.b. $[H^+] = 0,00314 \text{ M} \Rightarrow pH = -\log 0,00314 = 2,503$

↑↑↑
significantie

↑↑↑
decimalen, pH

$[H^+] = 3,14 \cdot 10^{-3} \text{ M}$

$\boxed{(-)} \boxed{\log} 3,14 \boxed{\text{EXP}} \boxed{(-)} 3 \boxed{=}$

Omgekeerd: gemeten pH = 3,64 Bereken $[H^+]$

$[H^+] = 10^{-pH}$

$[H^+] =$

$10 \boxed{\wedge} \boxed{(-)} 3,64 =$

$\boxed{10^x} \boxed{(-)} 3,64 =$

$2,29086 \cdot 10^{-4} \text{ M}$

$2,3 \cdot 10^{-4} \text{ M}$

pH pondus Hydrogenii
1923 Sørensen

↑↑
pH

↑↑

blz 214

opg 40 pH berekenen in de juiste significantie

a. $-\log 0,270 = 0,569$

b. $-\log 0,050 = 1,30$

c. $-\log 0,00025 = 3,60$

d. $-\log 1,0527 = -0,02230$

opg 42

a 2

b 3

c 1

opg 43

a $10^{-4,2} = 6 \cdot 10^{-5}$

b $10^{-1,3} = 5 \cdot 10^{-2}$ of $0,05$

c $10^{-2,0} = 0,01$

d $10^{-0,855} = 0,140$ of $1,40 \cdot 10^{-1}$

HNO_3

H_2SO_4

43b. salpeterzuur : $\text{HNO}_3 \Rightarrow [\text{H}^+] = 0,05 \text{ M}$

d. zwavelzuur : $\text{H}_2\text{SO}_4 \Rightarrow [\text{H}^+] = 0,140 \text{ M}$

b. molariteit van HNO_3 -opl. $\textcircled{1} \text{HNO}_3 \rightarrow \textcircled{1} \text{H}^+ + \text{NO}_3^-$
 $0,05 \text{ M} \quad \quad \quad 0,05 \text{ M}$

d. molariteit van H_2SO_4 -opl. $\textcircled{1} \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \textcircled{2} \text{H}^+ + \text{SO}_4^{2-}$
 $0,070 \text{ M} \quad \quad \quad 0,140 \text{ M}$

1:2

41. a. $\text{HCl} = \text{sterk}$ dus $\text{HCl} \rightarrow \text{H}^+ + \text{Cl}^-$

$[\text{H}^+] = 0,035 \text{ M} (1:1) \Rightarrow \text{pH} = -\log 0,035 = 1,46$

b. $\text{H}_2\text{SO}_4 = \text{sterk}$, dus $\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow 2\text{H}^+ + \text{SO}_4^{2-}$

$[\text{H}^+] = 0,345 \times 2 = 0,690 \text{ M} \Rightarrow \text{pH} = -\log 0,690 = 0,161$

c. HNO_3 en HCl zijn sterk.

$\text{HNO}_3: 1,00 \times 0,10 = 0,10 \text{ mol HNO}_3 \xrightarrow{1:1} 0,10 \text{ mol H}^+$

$\text{HCl}: 2,00 \times 0,56 = 1,12 \text{ mol HCl} \xrightarrow{1:1} 1,12 \text{ mol H}^+$

3,00 L 9 vol. x conc = mol

1,22 mol H^+ in 3,0 L

$[\text{H}^+] = \frac{1,22}{3,0} = 0,41 \text{ M}$

$\text{pH} = -\log 0,41 = 0,39$

d. citroensap $\Rightarrow$ citroenzuur $\Rightarrow$ zwak

$1,0 \cdot 10^{-4}$ mol per 100 mL

$$[H^+] = 1,0 \cdot 10^{-3} \text{ M} \rightarrow \text{pH} = 3,0.$$

$\downarrow$ 100x sterker

$$[H^+] = 1,0 \cdot 10^{-1} \text{ M} \Rightarrow \text{pH} = 1,0$$

blz 220 1) a. $\text{pH} = -\log [H^+]$

sterk zuur: $[\text{zuur}] = [H^+]$

LET OP:

Bij H_2SO_4 : $[\text{zuur}] \Rightarrow 2 \times [H^+]$

$\uparrow$

zoutzuur: 0,45 M $\Rightarrow [H^+] = ?$

HCl-opl: tab 66A

$\rightarrow$ sterk zuur: tab 49

$\rightarrow H^+ + Cl^-$ HCl: $H^+ = 1:1$.

$$[H^+] = 0,45 \text{ M}$$

$$\text{pH} = -\log 0,45 = 0,35$$

b. $\frac{31,5 \text{ g HNO}_3}{63,013} = 0,500 \text{ mol HNO}_3$ in 1,0 L

(tab 99) ↑↑

$\text{pH} = -\log [\text{H}^+]$

$\text{HNO}_3: 0,500 \text{ M} \Rightarrow [\text{H}^+] = 0,500 \text{ M} \Rightarrow \text{pH} = 0,30$

↑↑

Extra: ↓↓

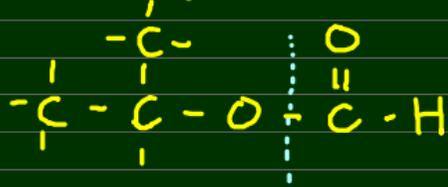
! $0,0064 \text{ M H}_2\text{SO}_4: \text{pH} = 1,89$ } 10x verdunnen $\Rightarrow \text{pH} = 2,89$

$[\text{H}^+] = 0,0128 \text{ M}$ } ↓ $[\text{H}^+] = 0,00128 \text{ M}$

alleen bij sterke zuren!

zwak zuur
opl van koolzuur met } 10x verdunnen. A. pH = 2,89
pH = 1,89 }
minder H^+ dan bij sterk zuur,
dus hogere pH } B. pH > 2,89 ✗
C. pH < 2,89

Toetsvraag

a. Type verbinding

Ester vanwege COCO-groep.

b. Structuurformule van alcohol + zuur
waaruit de ester gemaakt.

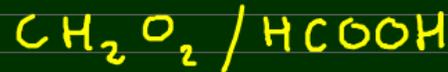

c. namen van alc. en zuur.

propaan-2-ol
3 C C-C OH

methaanzuur.

d. methaanzuur maken uit waterstof en koolstofdioxide. Reactieverg.

e. Bereken hoeveel L $H_2(g)$ nodig is om 56g $HCOOH$ te maken. Gebruik tabel 12.

• aantal mol $HCOOH$ ($M = 46,026 \text{ g mol}^{-1}$).

$$56 / 46,026 = 1,2 \text{ mol } HCOOH$$

• aantal mol H_2 via molverhouding.

$$H_2 : HCOOH = 1:1 \quad \text{dus} \quad 1,2 \text{ mol } H_2$$

• aantal gram H_2

$$1,2 \text{ mol} \times 2,016 = 2,45 \text{ gram } H_2$$

• aantal L H_2 via dichtheid uit tabel 12 $\Rightarrow$

0,090 g		2,45 g
1 L		27 L

0,090 kg		0,090 g
1 m ³		1 L

$\times 10^3$ (top arrow)
 $\times 10^3$ (bottom arrow)

f. $56 \text{ g } HCOOH$ oplossen in 4,0 L water. Bereken $[HCOOH]$.

$$\frac{1,2 \text{ mol}}{4,0 \text{ L}} = 0,30 \text{ M}$$

mol per L.

g. pH meten: $pH = 2,13$.

Welke 2 indicatoren kunnen samen deze waarde het beste benaderen? $\rightarrow$ uit tab 52A.

Kristalviolet, want blauw bij $pH > 1,8$
dimethylgeel, „ rood bij $pH < 2,9$ } $pH = 2,13$

NIET kijken naar omslagtraject.

h. Leg uit dat $HCOOH$ een zwak zuur is, op grond van de pH-waarde.

• Bereken $[H^+]$ uit $pH = 2,13$

$$[H^+] = 10^{-2,13} = 7,4 \cdot 10^{-3} M$$

$[HCOOH] = 0,30 M$ indien sterk: $[H^+] = 0,30 M$
maar $[H^+] \ll 0,30 M \Rightarrow$ zwak zuur.